

PLANTEFOKUS

I majs radrenses ofte for dybt og for langt fra rækken

Det er indstilling og førerens rutine, der afgør radrenserens præstation. Og det er primært den individuelle vurdering af redskabernes indstillingsvenlighed, robusthed med videre, der afgør valg af maskine, vurderer Videncentret.

stemmende for maskinernes præstation, vurderer de.

Det vil derfor primært være den individuelle vurdering af maskinernes indstillingsvenlighed, robusthed med videre, der vil være afgørende for valg af maskine.

De store udfordringer

Ifølge konsulenterne er optimal indstilling af radrenseren en af de store udfordringer.

- Ofte radrenses der for dybt, så jorden »løber gennem« skærene, hvilket frilægger en mindre del af ukrudtet.

- En anden hyppig fejl er, at afstanden til rækken er for stor. Det er forståeligt, da risikoen for at traktorføreren renser nogle planter væk, selvfølgelig bliver mindre.

- Ujævne marker er en tredje udfordring, idet der let kan opstå stribes, hvor skærene ikke kan »nå jorden«. Her vil der naturligvis stå en bræmme af ukrudt tilbage, hedder det videre.

Ofte ser man ikke dette når der radrenses, fordi der er kastet jord på ukrudtet, men skraber man jorden væk, vil man se at skærene er gledet hen over mange ukrudtsplanter.

Sprøjtevej og rensevej

Radrenserene kan leveres med båndspøjteudstyr, men på grund af støv, som kan nedsætte effekten af ukrudtsmidlerne ganske væsentligt, anbefaler Poul Henning Petersen og Marian Damsgaard Thorsted ikke umiddelbart at

1. *Journal of the American Medical Association*, 1997; 278: 1029-1033.

...the ...

Den kritiske periode for konkurrenstadie skal holdes fri for ukrudt.

kombinere radrensning og
håndsprøtning i majs.

De peger desuden på det dilemma, at god vind og tørvejr er godt til radrensning, da ukrudt hurtigt tørrer ud, men det er ikke godt sprøjtevejr, da der både vil være afdrift og meget støv.

Støv nedsætter effekten

Forsøg med anvendelse af roemidler på støvbelagte ukrudtsplanter har vist, at støv giver en meget betydning ned-sættelse af effekt. Det kendes også fra andre sprøjteopgaver, hvor der ved sprøjtning i meget tørt vejr ofte ses en dårlig effekt i et bånd langs sprøjte-sprettet.

Ovenstående problematik bør indgå, hvis man overvejer at kombinere radrensning med båndsprøjtning i én arbejdsgang i majs.

Ifølge Videncentrets konsumenter er der internationalt set ikke kommerciel interesse for separate båndspøjtter.

Der er derfor ikke sket en udvikling, så båndsprøjterne lever op til de kapacitetskrav, der normalt vil blive stillet i majs. Med GPS-autostyring åbnes der op for, at der kan sprøjtes med båndsprøjter, der sprøjter i en bredde, der er flere gange så bred, så måske vil vi fremover se båndsprøjter med en stor arbejdsbredde.

Den kritiske periode for konkurrenceforholdet mellem majs og ukrudt er indtil majsens 6-8 bladstadiet. Det vil sige, at afgrøden indtil dette stadium skal holdes fri for ukrudt. (Arkivfoto: Anne Kjærsgaard Krogh)

Siderødderne bliver skadet, hvis der renses for dybt. Det er ved de sene røddrensninger, man skal passe på ikke at komme for dybt i jorden, når skærene kører tæt på rækken. (Foto: Videncentret Plan-
teproduktion)

skæret har en vinkel på otte grader, hvilket betyder, at tanden har en vibrerende gang i jorden. VCO-tanden har en vinkel på to grader, hvilket giver en mere rolig gang i jorden. Endelig er der stjernerul-lersere, hvor vinding giver mulighed for at justere jordbe-arbejdningstetningen.

Videncentret har pt. ikke noget grundlag for at kunne give anbefalinger om anvendelsen i forhold til forskellige jordtyper.

Skaer skal overlappe

Det anbefales, at skærene har et vist overlap, især er et godt overlap vigtig ved bekæmpelse af gråbynke.

Er der ikke tilstrækkeligt overlap, vil skæret glide uden om den kraftige rod. Eksempelvis vil en skærmontering med 5 x 13,5 cm skær give maksimalt 0,6 cm overlap med 4-5 cm til rækken.

Dét er for lidt, ikke mindst når skærene slides. De brede skær skal være i midten, så de kaster jord ud til de næste skær, der så hypper jorden ind i rækken.

Studierne af konkurren-
ceforholdet mellem majs og
ukrudt viser, at majsens skal
holdes ukrudtsfri indtil 6-8
bladstadiet.

Forsøgene understreger, at det er vigtigt at tilpasse strategien til ukrudtsbestandens størrelse og sammensætning, samt at timing og indstilling af maskiner skal være optimal.

Radrensning kan ske tæt på rækken, når det sker i maksimalt 5 cm dybde. Det viser to tyske forsøg, hvor der blev rensset i 5 og 10 cm dybde ved en afstand fra rækken på 5, 10 og 15 cm.

Der er i disse og andre forsøg fundet, at radrensning i 10-15 centimeters dybde ved 10 cm afstand til rækken skader majsen, og at skaden er større, jo senere vækststadium.

Skær til
forskellige jordtyper

Skærene kan være forskellige i form og vinkel. Universal-

Anbefalet strategi

De vigtigste forudsætninger for at få succes med radrensning i majs:

- Marken skal være jævn og såmaskinen indstillet, så rækkeafstanden er præcis.
- Middelvalg og dosering skal afpasses, så første spøjtning er effektiv.
- Skærmontering og indstilling af radrenseren skal være sådan, at der sker en fuld gennemskæring under ukrudtet, og skærene kommer tæt på rækken (4-5 cm er muligt).
- Skærplader eller tallerkener skal kun bruges, så længe majsene ikke tåler tildekning. Når majsene tåler det, er det kun en fordel at hyppet meget jord ind i rækken for at dække ukrudtet.
- Man skal vurdere, om der er behov for at radrense flere gange.
- Der kan opstå behov for at bekæmpe sent fremspirende arter som spildraps, hanespore eller grøn skærmarks. Kemisk bekæmpelse er formentlig mest sikker.

Kilde: Planteavl/orientering 146